

SURINAAMSCHÉ COURANT.

PARAMARIBO.

Gouvernements Secretarij.

PARAMARIBO, den 15 November 1843.

Van wege den Gouverneur Generaal, wordt hiermede bekend gemaakt, dat ten gevolge van het daaronder geteekende verzoek, *Brieven van Manu missie* zijn verleend geworden:

1. Aan de Slavin *Louisa*; aangekomen hebbende C. VAN THOL.
2. Aan den Slaaf *Jacobus*; aangekomen hebbende MABIJ THOMSON MAC DONALD Weduwe T. B. PARRY.
3. Aan den Slaaf *Figarro* of *Johannes*, aangekomen hebbende wijlen AFIE FREDERICA HALFHIDE.
4. Aan den Slaaf *Hoop*; aangekomen hebbende den Boedel van wijlen WILLEMIJNTJE van de Weduwe DE KRUIJFF.
5. Aan de Slavin *Anfje*; aangekomen hebbende den Boedel van wijlen G. F. VAN ZICHEM.
6. Aan den Slaaf *Johannes*; aangekomen hebbende C. B. KRAIJEN HOFF VAN WICKERA.
7. Aan de Slavin *Dorothea* en haren Zoon *Laurens*, aangekomen hebbende H. J. FRANCKE. — En
8. Aan de Slavin *Cicilia*; aangekomen hebbende de Evangelische Broeder Gemeente.

En dat gemelde gemanutteerden voortaan zullen heeten:

1. LOUISA BORKEL.
2. JACORUS KILLEAN.
3. JOHANNES FIGAROHALFHIDE.
4. WILLEM AMMERS.
5. ANNA ELISABETH VAN ZICHEM.
6. JOHANNES PETRUS KRAIJENBURG.
7. CHRISTINA VAN GARDO. LAURENS HENDRIK VAN GARDO.
8. MARIA CICILIA NIELS.

De Gouvernements Secretaris,
G. S. DE VEER.

Gouvernements Secretarij.

PARAMARIBO, den 17 November 1843.

(2872) Als de Administrateurs der Plantage *Steezorg*; gelegen aan de rivier *Suriname*; zich aan het Gouvernement hebben geadresseerd, met verzoek om de Slavin *Annantje* en haar kind *Pietje*, van den naam van hetzelfde *Steezorg* op dien van J. G. BALFOUR VAN BURLEIGH, voor den Vrijdom, te doen overschrijven.

Zoo worden degenen, welke vermeenen mogten redenen van oppositie te hebben, in de gelegenheid gesteld, om uitdrukkelijk binnen den tijd van veertien dagen, na de dagteekening dezer, van hun vermeend recht of pretentie aan te teekening ter Gouvernements Secretarij te doen.

De Gouvernements Secretaris,
G. S. DE VEER.

ADVERTENTIEN.

(27657) Op autorisatie van het Collegie van Commissarissen voor het Departement der *Onbeheerde Boedels*, zullen fungerende CURATORS bij publieke inschrijving verkoopen:

Tien — balen KATOEN, van de Plantage *Maryshope* $\frac{1}{2}$ aandeel; aankomende ANNA BOOKIN huisvrouw van PATRICK HAYNES.

Zullende de inschrijvings billetten, ter Gouvernements Secretarij worden aangenomen, op HEDEN den 18den dezer, des voormiddags ten 10 ure.

Paramaribo, den 15 November 1843.

De Secretaris bij het Collegie voornoemd,
F. C. COBLIJN.

— GODSDIENSTOFFENING bij de *Hernormde Christelijke Gemeente*, op MORGEN, den 19den dezer, des morgens om half negen ure, door den Welkerw. en Zeer Geleerden Heer A. BOLLOFSZ.

OLYMPISCHE CIRCUS.

Bovenstaande CIRCUS zal voor eenen zeer korten tijd dagelijks, ('s Zondags uitgezonderd), hare *Kunstvoorstellingen* uitvoeren.

Prijzen der Zitplaatsen:

- 1ste RANG f 5
- 2de RANG » 3-50.
- 3de RANG » 2 50.

Militairen van het Garnizoen en Kinderen beneden de tien jaren, betalen de helft.

De *Entrée-biljetten* zijn verkrijgbaar op den dag der vertooning, in het gebouw van de Circus, aan de *Keizerstraat*. Aanvang precies ten half acht uren.

N.B. Abonnementen zijn te bekomen, op zeer voordeelige voorwaarden. Het ROOKEN binnen het Ge- bouw van den Circus, is verboden. (28597)

Publieke Veilingen.

Ter Kastelenij van het Gerechtshof.

VRIJDAG, 17 NOVEMBER 1843.

De Koffij-Plantage *Schaapstede*, cum annexis, gelegen aan de rivier beneden Commewijne ter linkerhand in het opvaren, tusschen de Plant. de Goede Vriendschap en Rijnberk; aankomende den Boedel wijlen A. E. SALOMONS. — f 11,600. JOHN en THOMAS HOLLIDAY.

Scheepstijdingen.

BINNENGEKOMEN.

Den 14den dezer, de Fransche Oorlog Schooner LA COLOMBE, gevoerd door den Luitenant ter Zee 1 klasse COURNET, van Cayenne; hebbende 3 dagen reis.

UITGEKLAARD.

Den 15den dezer, het Schip *Suriname*, Kap. R. van der Meij, naar Amsterdam; lading: 442 vaten Suiker.

Mengelingen.

DE ZAMENZWERING VAN DE PAZZI.

Piero, de zwakke zoon van den vermaarden Cosmo de Medicis was in den jare 1469 den weg van allen vleesch gegaan, en liet zijne beide zonen Giuliano en Lorenzo aan het hoofd van Florence. De onbaatzuchtige edelmoedigheid van Thomas Soderini bevestigde hen in de magt, die hunne edele grootvader door zijnen invloed verworven had.

De beide broeders toonden weldra dat zij op het standpunt van Cosmo niet misplaatst waren. Giuliano's levensdraad werd te spoedig afgesneden, om veel van hem te zeggen. Lorenzo kreeg den toenaam van den Luisterrijke (il magnifico) niet van wegen lichaamschoonheid, want daarmede was hij karig bedeeld; ook niet van wege uiterlijke praal of pracht aan zijn gewaad, want hij beminde daarin de eenvoudigheid; maar door zijne grootmoedige bescherming van al wat edel, goed en schoon was. Hij was helder van hoofd, binnenuit van hart, en zijn geest had een veelzijdige ontwikkeling genoten. Kunst en wetenschap begroetten in hem niet eenen lijdelyken beschermer maar eenen werkzaam beoefenaar. Hoezeer het niet kan ontkend worden, dat hij de geldmiddelen zoo wel van den staat als van zijn eigen huis uitputte, komt hem toch de eer toe, dat hij Florence in een Athene herschiep en haar Pericles was.

Hij versierde de stad met pracht-gebouwen en kunst-tukken, en onder den olifboom des vredes vergastte hij het volk op vreugde en genot. Het eene feest verdrong het andere. Wanneer staatszorg hem aan de rust wedergaf, verzamelde hij den bloem van Italië geleerden en kunstenaars om zich en op zijne villa's of te Poggio Cajano, of te Carreggi te Fiesole werd in gezelschap van Demetrius Chalkondulas, Agnolo da Montepulciano, Christoforo Landini, Pico van Mirandola, Plato in het leven geroepen, en telken jare op den 7 Nov. zijn geboorte en sterfdag plegtig gevierd.

De Medici hadden het zoo ver gebragt, dat hun slechts de naam van vorst ontbrak. Het volk vleide zich gemakkelijk onder een bewind, dat hen vrolijke feesten verschaft. Anders dachten er sommigen onder de hoogaanzienliken over die, door de grootheid en den luister der Medicis overschaduwde, zich gekrenkt achtenden, dat zij voor een huis het hunne gelijk moesten onderdoen en ervaren, dat de publieke vereering hen voorbij gaande zich uitsluitend tot hunne zegevierende mededingers bepaalde.

Men liet dan ook niet na wantrouwen te zaaien, misnoegen op te wekken, en vooral diegenen, welke of geen dadelijk belang hadden bij hetgeen door Lorenzo en Giuliano werd verrigt, of ten minste er geen voordeel van moogteden, tegen de Medici's voor in te nemen. Bij overzucht kwam dorst naar wraak over persoonlijke beleediging, en er stak een onwedde op, dat ja wel het verheven huis der Medici gevoelig trof; maar hunne bejagers en vijanden verdelgde.

Een der aanzienlijkste huizen naast dat die het meest op hem verbitterd was, der Medicis was dat der Pazzi. Niet alleengeene voldeening. Hij verliet met zijn wangunst over hoogere magt in de republiek, maar ook onderscheiden grieven ontstaken dit geslacht in Italiaansche wraak tegen de Medicis. Niet te vrede met de Pazzi van alle gezag uit te sluiten, had Lorenzo een wet doorgedreven, die hij zelfs eene terugwerkende kracht wist te doen geven, dat neven van het mannelijk geslacht bij erfverdeling dochters zouden worden voorgetrokken, indien de vader ab intestato gestorven was; door welke wet Lorenzo Giovanni de Pazzi de erfenis zijns schoonvaders wettelijk hoopte te ontvreemden. Evenzoo was Francesco de Pazzi, die als bankier zich te Rome had gevestigd, tegen Giuliano verbitterd; omdat deze in het geheim met Camilla Cafarelli, aan welke zijn hart gewijd was in het huwelijk trad.

Deze dubbele hoon eischte bloed, en Francesco zwoor der Medicis het verderf. Bernardo Baroncelli even opgewonden door wraakzucht over eene verongelijking, die hij van de Medicis vermeende geleden te hebben, was zijn eerste vertrouwde. Beide zochten door tusschenkomst van Gieronimo Riario op paus Sixtus IV, wiens zoon of neef hij was, te werken, om zijne ondersteuning te verwerven tot vernietiging der Medicis en tot in stand bringe van eenen anderen regeringsvorm in Florence.

Sixtus droeg Lorenzo geen goed hart toe, en liet zich niet slechts aanstonds winnen, maar werd ook de ziel van de geheele zamenspanning. Hij beloofde de zamenwerking met al zijne magt te zullen bevorderen en hield woord.

In dat heilloos moordrot verbonden zich behalve nog anderen Francesco Salviati, de aartsbisschop van Pisa en zijn broeder Jakopo Salviati, Jakopo Poggio, en op aandringen van des pausen generaal de Condottiere Montesecco, Giovanni de Pazzi de oom des aanleggers van het vloekgespan, die anders een man was van orde en onberispelijke zeden, en die de beleediging hem door Lorenzo aangedaan, zekerlijk niet op eigen aandrif, in zijn bloed zou hebben zoeken te wreken.

Sixtus zond zijnen jeugdigen neef, den kardinaal Raphael Sansoni naar Florence. De prelaat werd met allen luister en eerbied voor zijnen hoogen stand door Lorenzo ontvangen. Hoe kon hij ook vermoeden, dat een kardinaal de rol van een bandiet zou komen vervullen. Men kiesterde namelijk het voornemen, om op een gastmaal, hetwelk ter eere van den hoogerwaardigen gast gegeven werd, het gehate broederpaar van kant te maken. Twee malen echter mislukte het snaode opzet, omdat Giuliano telkenmale afwezig was.

Nu besloot men het schelmstuk in de kerk in den tempel des vrees, te volvoeren en men bestemde daartoe den 26 April (1478) wanneer de kardinaal de heoge mis zou celebreren, in de kerk van Santa Reparata waar de Medicis doorgaans de openbare godsdienst bijwoonden. Francesco Pazzi en zijn vriend Bernardo Baroncelli namen den moord van Giuliano voor hunne rekening. Montesecco zoude Lorenzo ter neer stoten; doch de ruwe krijgsman huiverde voor de gruwelijke ontheiliging van een kerkgebouw. Antonio Volterra en een zekere priesters Stephano waren minder aan gezet van geweten, zoo moordenaars dit kunnen hebben, en namen deze taak op zich. Zoodra het tweede klokgeluid de opheffing der hostie aankondigde, zon ieder zijne prooi aantasten en ter neder vellen.

De beide broeders werden uitgenoodigd de heoge mis bij te wonen, en zij gaven gereedelijk hun woord. Lorenzo betrad in het gezelschap van den kardinaal den drempel van het heilighdom, en zoodra hij gezeten was, namen zijne moordnaars eene plaats achter hem. Men werd eenigermate verontrout over het lang uithlijven van Giuliano, want zonder hem te treffen had Francesco de Pazzi,

het meest op hem verbitterd was, vriend de kerk, spoelde zich naar het hotel van hun slagtoffer. Zij overlaadden Giuliano dien zij nog thuis vonden, met liefkozingen, omarmden hem, eigenlijk om zich te vergewissen, of hij ook gepantserd was, en tot gerust van het te gendeel overtuigd, geleidden zij hem naar het Godsgebouw.

De dienst nam een aanvang: de mis-klok luidde ten tweede male; de kardinaal hief de hostie in zijne handen, zoo onheiligh als de mond die eens den Heiland met eene kus verraadde, om hoog; het volk viel neder in aanbidding bij den aanblik van het offer der verzoening; Giuliano knielde, insgelijks; doch hij stond niet weder op. Francesco's dolk doorgrieffe hem. De verrader had met zulk eene duivelen woede zijn wapen gegrepen, dat hij zich zelve eene diepe wond in de heup toebragt. Nori, Giuliano's vriend, viel onder de slagen van Baroncelli.

Minder gelukkig waren Volterra en Stefano; zij rigten hunne dolken op Lorenzo's keel, maar de stoot mislukte, want de toegebragte wond was van luttele betekenis. Lorenzo, zijne tegenwoordigheid van geest behoudende, rigtte zich aanstonds op, dekte zich met zijnen mantel in de linkerhand als met een schild tegen de herhaalde dolksteken zijnen bespringers, en zwaalde zijn zwaard met al de kracht der wanhoop in het rond, zoodat de moordenaars hem niet konden beletten zich eenen weg naar de sacristie te banen.

Van wege het geschreeuw, dat de aanvallende en de aanvallers aanhieven, en dat zich mededeelde aan degenen, die er het naast aan waren, geraakte de geheele kerk in opschudding. Eerst dacht men, dat het gebouw dreigde in te storten, en men verdrong malkander om naar buiten te komen, die opschudding koste menigeeen het leven. Maar zoodra men vernam, dat het op het leven der Medicis gemunt was, dat Giuliano bereids was gevallen en Lorenzo in de sacristie gevlugt, stroomde de menigte derwaarts, en zoo groot was de liefde die het volk de Medicis toedroeg, dat zekere Ridolfo zijn eigen leven in de waagschaal stelde door de wond van Lorenzo uit te zagen, dewijl het mogelijk was, dat de dolk vergiftigd was geweest.

Pazzi en Baroncelli vanden dood hunners offers overtuigd verlieten het lijk, mengden zich onder de menigte en wilden de sacristie binnen dringen, om het koste wat het wilde Lorenzo aan hunne woede op te offeren, maar zij werden door de aanwezigen terug gedrongen. Hadde men geweten, dat zij de moordenaars van Giuliano waren, zij zouden de kerk niet levende zijn ontkomen. Ter nauwernood gelukte het den talrijke geestelijken vrij te waren. Baroncelli vloot met al den spijt der teleurstelling en Pazzi had moeite zijn huis te bereiken, zoo leed hij aan bloedverlies door eigen geslagene wonde.

Ondertusschen hadden de aartsbisschop en Jakopo Poggio, niet twijfelende aan den uitslag in de kerk, zich met een dertigtal Peruginers naar de signorie begeven, ten einde zich van het gouvernementshotel en de regering meester te maken. De prelaat trad onbeschaamd de raadzaal binnen, maar geraakte spoedig in verwarring toen de gonfaloniere Caesar Petrucci hem scherp doordringend vroeg met welk inzicht hij hier gekomen was. De prelaat stamelde zoo iets van eene pauselijke volmagt, verkleurde bij elk woord, zag telkens om als wachtte hij anderen, die hem niet speedig genoeg schenen op te dagen.

Die zonderlinge houding wekte achterdocht bij den onvervaardigen gonfaloniere. Wel vermoedende, dat Salviati niet alleen was gekomen, riep hij de

wacht op terwijl de prioren zich soo goed zij konden wapenden, en liep zelf naar de deur waar hij Poggio aanroef, die hem den uitgang trachtte te beletten. Sterk als hij was greep hij den zamenzwearer aan, wierp hem met reuzenkracht op den grond en deed hem door anderen, die hem uit de zaal gevolgd waren, bij de haren naar binnen slepen.

Ondertusschen stroomde het volk uit de kerk naar de signorie, en dewijl de gewapende Peruginers door een toeval in de zaal waar zij bij hante aankomst geposteed waren, opgesloten waren, daar het vertrek van binnen niet kon ontsloten worden, was men de zamengezworenen speedig meester.

Zoodra de gonfaloniere van het vloekwaardig bedrijf in de kerk berigt outving, deed hij in den gloed zijner verontwaardiging, op staanden voet den aartsbisschop met de zelfs broeder en Poggio uit het venster ophangen. De overigen die men in de signorie vond, werden op de plaats doodgeslagen, of van boven neergeworpen. Francesco de Pazzi werd door het woedend gemeen uit het hotel van zijnen oom gehaald, naakt over den straat gesleurd en naast den aartsbisschop opgehangen. Giovanni de Pazzi had zich te paard op weg begeven, om het volk tot vrijheid op te roepen; doch werd met steenen begroot, en had aan de snelheid van zijn ros zijn behoud te danken. Hij vloog uit de stad, doch werd in de Apennijnen door een landman herkend, gevangen en naar Florence gevoerd, waar hij even als andere leden van zijn geslacht het leven aan de galg eindigde; terwijl zijn lijk in de Arno werd geworpen.

Verscheidene dagen achtereen stroomde het bloed langs de straten van Florence en ze waren bezwaard met liken en afgeknotte ledematen. Zoo oefent het volk gerechtigheid! De openbare vierschaar was, ook nadat de steddende driften bekoeld waren met minder gestreng.

Baroncelli was naar Konstantinopel ontvlugt, doch werd door sultan Mahmond aan de republiek overgeleverd en ontving met Volterra en Stefano de smadelijken doodstraf zoo als ook Montesecco onthoofd werd. Bijkans het gehele geslacht van de Pazzi werd uitgeroeid. Alleen Napoleon Frances en Giuliano de Pazzi die ten eenemale onschuldig en daarenboven een zwager van Lorenzo was, ontkwamen de slagting der volks wraak. De laatste werd evenwel, in weerwil der vrees van Bianca zijne gade opeene villa veroorloofd en de eerste zag men seker niet weder; terwijl de overige Pazzi's voor hun gansen leven werden ingekerkerd.

De kardinaal, die zijne behoudenis aan de bescherming van Lorenzo te danken had, werd door den laatsten beleedigd aan den paus terug gezonden.

Zulk een afloop had deze zamenzwering, welke door ijverzucht, wangunst, gekrenkte eerezucht en dorst naar wraak ontworpen was. De aanleggers vielen den dood der schande in de armen. Sixtus verbeet zich van knagenden spijt, trachtte de geheele wereld in een kruistogt tegen Florence te vereenigen, dat hij schuldig aan heiligschennis verklaarde, omdat die stad een onheilighen geestelijke had weten te straffen; maar het beleid en de moed van Lorenzo bezwoer den storm verijdelde de aanslagen van den vertoornden paus, redde den veegen staat, en klom tot eene eer en heerlijkheid, welke hij welligt niet zoude verworven hebben zonder de zamenzwering van de Pazzi.

WATERGETIJDEN.

	Hoog Water.	Laag Water.
18 ZATURDAG.	's morgens 3-24	's avonds 9-24
19 ZONDAG.	» 4-15	» 10-15
20 MAANDAG.	» 5-06	» 11-06
21 DINGSDAG.	» 6-00	» 12-00